

man sich der Neigung Senecas zur Wortspielerei, so wird man es nicht für unwahrrscheinlich halten, dass er *venia tua (uēa tua) constituamus nunc quoque, quid sit venia.*

Es ist die Figur der traductio, welche bekanntlich bei den Rednern beliebt war, Auct. ad Herenn. IV, 14, 21. Uebrigens liebt Seneca neben dieser jede Art von Wortspielen so sehr, dass dies mit zur Seneca'schen Manier gehört. Dial. 9, 5, 3 *Hunc (Socratem) tamen Athenae ipsae in carcere occiderunt, et, qui tuto insultaverat agmini tyrannorum, eius libertatem libertas non tulit.* 6, 16, 4 (Cornelia Livi Drusi) *et acerbam mortem filii et inultam tam magno animo tulit, quam ipse leges tulerat.* N. q. 1, 5, 12 *purpuram Tyriam, quo melior saturiorque, eo altius oportet teneas, ut fulgorem suam teneat.* Ep. 26, 6 *quid egeris, tunc adparebit, cum animam ages.* 12, 10; 120, 4. N. q. 7, 30, 5 *Pusilla res mundus est, nisi in illo, quod quaerat, omnis mundus habeat.* — Dial. 5, 8, 6 *quod non irasperetur iratus.* 9, 9, 3 *Adsuescamus ergo cenare posse sine populo et servis paucioribus servire.* 6, 26, 1 *proscribentis in aeternum ipse (Cremutius Cordus) proscripsit.* 7, 14, 3 (magnae voluptates) *in magnum malum evasere captaeque cepere.* De benef. 2, 29, 6 *Magna accepimus, maiora non cepimus.* Dial. 4, 33, 4 *eo die, quo filium extulerat, immo quo non extulerat, iacebat conviva centesimus* (Pastor nämlich, dessen Sohn Caligula zum Tode hatte führen lassen, während er ihn selber zum Mahle geladen). 3, 17, 1 *haec arma, quae Aristoteles virtuti dat (sc. affectus quosdam) . . . habent, non habentur.* Vgl. Cic. ad fam. 9, 26, 2. Dial. 8, 5, 7 *homo ad inmortalium cognitionem nimis mortalis est.* 9, 11, 5 *saepe enim causa moriendi est timide mori.* Ep. 70, 8 *stultitia est timore mortis mori.* 70, 28 *Iniuriosum est rapto vivere: at contra pulcherrimum mori rapto.* Dial. 9, 16, 4 *ad inmortalitatem moriendo venerunt.* 4, 34, 5 *cadit statim simultas ob altera parte deserta . . . ille est melior qui prior pedem rettulit, victus est qui vicit.* Ep. 51, 5 (Hannibal) *armis vicit, vitiis vicius est.* Dial. 4, 30, 1 *tantum profuit, ut illi etiam iniuriae ius sit.* 12 (ad Helv.), 14, 2 *matres, quae potentiam liberorum muliebri inpotentia exercent.* 6, 1, 3 *Fudisti lacrimas palam . . . illo saeculo, quo magna pietas erat nihil impie facere.* Ep. 7, 3 *redeo . . . inhumanior, quia inter homines fui.* N. q. 1, prol. 6 *ambitio, quae te ad dignitatem nisi per indigna non*